VIQUIPÈDIA

Kanuri

El **kanuri** és un continu dialectal parlat per aproximadament 4 milions de persones a Nigèria, el Níger, el Txad i el Camerun, així com per minories del sud de Líbia i per una diàpora al Sudan. Pertany al subfílum occidental de les Sàhara de les llengües niloticosaharianes. El kanuri és parlat principalment a les terres baixes del llac Txad, amb parlants al Camerun, el Txad, el Níger, Nigèria i el Sudan. El kanuri és una llengua associada als imperis de Kanem i Bornu que varen dominar la regió del llac Txad durant un miler d'anys. L'ordre bàsic de les paraules en les oracions és primer el subjecte, després els complements i el verb al final, per la qual cosa es considera una llengua SOV. Això és tipològicament inusual tenir-ho al mateix temps que es té postposicions i modificadors postnominals, però hi ha altres llengües que també ho tenen com el japonès. Té tres tons: alt, baix i declinant. Tradicionalment havia estat una lingua franca però el seu ús ha anat disminuint en les últimes dècades. La majoria de parlants d'aquesta llengua també parlen hausa o àrab com a segona llengua.

Kanuri

	kanuri
Tipus	llengua, macrollengua i llengua viva
	Parlants
	4 milions principalment a Àfrica Occidental
Parlants nadius	4.000.000
Parlat a	Nigèria, Níger, Txad, Camerun
	Classificació lingüística
	llengua humana llengües niloticosaharianes llengües saharianes
	Característiques
Sistema d'escriptura	alfabet àrab i alfabet llatí
	Codis
ISO 639-1	kr
ISO 639-2	kau
ISO 639-3	kau (http://www-01.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=kau)
Glottolog	kanu1279 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/kanu1279)
Ethnologue.com	kau (http://www.ethnologue.com/language/kau)
IETF	kr

Contingut

Dialectes
Escriptura
Alfabet
Referències
Enllaços externs

Dialectes

L'Etnologue divideix[1] el kanuri en les següents llengües, mentre que alguns lingüistes[2] els entenen com a dialectes d'una mateixa llengua:

- Kanuri central
- Kanuri manga
- Kanuri tumari
- Kanuri kanembu

El SIL considera que el "kanuri" és una macrollengua que agrupa les tres primeres divisions.

Escriptura

El kanuri ha estat escrit fent servir l'escriptura ajami.[3] Recentment també s'escriu en una versió modificada de l'alfabet llatí.

Alfabet

a b c d e ə f g h i j k l m n ny o p r ɽ s sh t u w y z

Referències

1. *Ethnologue* report for Kanuri (http://www.ethnologue.com/show_family.asp?subid=2588) **(anglès)**
2. Norbert Cyffer, *A Sketch of Kanuri*. Rudiger Koppe Verlag: Koln 1998
3. Austin, Peter. *One Thousand Languages: Living, Endangered, and Lost* (https://books.google.cat/books?id=Q3tAqIU0dPsC&pg=PA75&dq=Kanuri+Ajami+Arabic+script&hl=ca&sa=X&ved=0ahUKEwjVlZq9reTSAhXIuRQKHaTbB64Q6AEIGTAA#v=onepage&q=Kanuri%20Ajami%20Arabic%20script&f=false) (en anglès). University of California Press, 2008, p. 75. ISBN 0520255607.

Enllaços externs

- PanAfrican L10n page on Kanuri (http://www.panafril10n.org/wikidoc/pmwiki.php/PanAfrLoc/Kanuri) **(anglès)**
- *Alphabet Kanuri* (http://www.sciences.univ-nantes.fr/info/perso/permanents/enguehard/recherche/Afrique/alphabet_kanuri.htm) **(anglès)**
- Documentation for ISO 639 identifier: kau (http://www.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=kau) **(anglès)**